

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Mikko Kuorikoski

Miten soitan kun soitan?

Harjoittelun tehostaminen audioraidan ja videoinnin avulla

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikin tutkinto

Musiikkipedagogi (AMK)

Opinnäytetyö

15.5.2019

Tekijä(t) Otsikko	Mikko Kuorikoski Miten soitan kun soitan? Harjoittelun tehostaminen audio-raidan ja videoinnin avulla
Sivumäärä Aika	23 sivua + 1 liitesivu + transkriptio + äänite 15.5.2019
Tutkinto	Musiikin tutkinto
Tutkinto-ohjelma	Musiikkipedagogi (AMK)
Suuntautumisvaihtoehto	Soitonopetus
Ohjaaja(t)	Marko Liski, MuM Annu Tuovila, MuT
<p>Opinnäytetyössäni tarkastelen miten soiton harjoittelua voi tehostaa äänittämisen ja videoinnin kautta. Havainnoin omaa soittamistani äänittämisen ja videoinnin avulla ja pyrin näin kehittämään soittotekniikkaani. Opinnäytetyöni aluksi perustelen harjoittelun merkitystä soittajana kehittymisen kannalta sekä esittelen eri tapoja tehostaa soiton harjoittelua. Lisäksi käsittelen harjoittelun ohjaamista sekä kerron omista tämänhetkisistä harjoittelumetodeistani. Tärkein osa opinnäytetyötä on siinä toteutetun äänitys- ja videointiprosessin esittely sekä näin paljastuneiden soittoteknisten oivallusten pohdinta.</p> <p>Opinnäytetyöni tietoperustana ovat ensinnäkin harjoitteluun sekä sen tehostamiseen ja opettamiseen liittyvät artikkelit ja sivustot. Lisäksi haastattelin keväällä 2019 neljää musiikin ammattiopiskelijaa heidän tavoistaan harjoitella. Lähteiden ja haastattelujen rinnalla tärkeätä aineistoa ovat omat harjoittelukokemukseni sekä havainnot omasta soitostani.</p> <p>Harjoittelua on mahdollista tehostaa monin eri keinoin. Oikean harjoittelutekniikan löytäminen edistää toivottua kehitystä ja asetettuihin tavoitteisiin pääsyä. Omaa harjoittelua äänittäessä ja videoidessa keskeisiksi oivalluksiksi osoittautuivat soittotekniikkani vaikutus dynamiikkaan sekä äänen sointiin ja pituuteen liittyvät asiat. Mielestäni oman soiton äänittäminen ja videointi tukee soittajan kehittymistä ja toimii osana tehokkaampaa harjoittelua.</p> <p>Sain opinnäytetyöni ansiosta paljon tietoa soiton harjoittelusta ja sen merkityksestä soittamisessa kehittymisen kannalta. Lisäksi opin tekemieni havaintojen perusteella enemmän omasta soittotekniikastani: äänittäminen ja videointi saivat minut pohtimaan soittoteknisiä kehittymiskohteitani ja harjoittelumetodeitani. Oppimieni harjoittelumetodien avulla pystyn tulevaisuudessa ohjaamaan myös omia oppilaitani harjoittelemaan tehokkaasti.</p>	
Avainsanat	harjoittelu, äänittäminen, videointi, opettaminen, soittotekniikka

Author(s) Title	Mikko Kuorikoski How do I play when I'm playing? improving the effectiveness of practicing through audio and video recording.
Number of Pages Date	23 pages + 1 appendices + transcription + recording 15 May 2019
Degree	Bachelor of music
Degree Programme	Music
Specialisation option	Music pedagogy
Instructor(s)	Marko Liski, MMus Annu Tuovila, DMus
<p>In my thesis, I observe ways in which audio and video recording can be used to improve the effectiveness of practicing. I observed my own playing through recording myself and tried to develop my playing technique. In the beginning of my thesis, I will justify why, in terms of development, it is important to practice as a player. As demonstration, I also introduce different methods which enhance the practice of playing. In addition, I will discuss the practice of teaching and depict my own current training methods. The most crucial part of the thesis represents how the recording and videoing process was executed. Finally, I will contemplate on the insights thus gained concerning playing techniques.</p> <p>As resources for my thesis, I have utilized articles and websites related to how to practice and teach more effectively. In addition, I interviewed four music students to explore their practicing methods. Another equally crucial source for my research involves my personal experiences in practicing and observing my own playing.</p> <p>There are many ways in which to enhance your own practicing. Finding the proper practicing technique is an essential means for developing one's playing skills. Through the self-observation recordings and videos, the effect of technique on dynamics and tone were established as the most crucial factors. Based on this, I believe that recording and videoing your own playing can importantly support your improvement and will enhance practicing.</p> <p>Through writing this thesis, I gained plenty of new knowledge about practicing and its importance for development. In addition, recording and videoing myself increased my awareness of my own development and methods of practicing. In the future, the methods I have now learned will enable me to guide my own students in how to practice more effectively.</p>	
Keywords	practicing, audio recording, video recording, teaching, playing technique

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Harjoittelun monet muodot	2
2.1	Kohti tehokkaampaa harjoittelua	2
2.2	Soittoasento	3
2.3	Harjoittelun opettaminen	4
2.3.1	Suunnittelu	4
2.3.2	Harjoittelun olosuhteet	5
2.3.3	Itsearviointi	5
2.4	Omia kokemuksiani soittamisesta ja harjoittelemisesta	6
2.5	Äänittäminen ja kuvaaminen	6
3	Soittoni äänittäminen ja videointi	7
3.1	Prosessin kulku	7
3.2	Sähköbasson äänittäminen	8
3.3	Videointi	8
4	Johtopäätöksiä	9
4.1	E-kieli	9
4.2	Eri kielten soittotekniikka	12
4.3	Oikean käden etu- ja keskisormen dynamiikkaerot	15
4.4	Äänten sointi ja pituus	20
5	Pohdinta	22
	Lähteet	23
	Liitteet	
	Liite 1. Haastattelukysymykset	

1 Johdanto

Opinnäytetyöni on pieni tutkimusmatka omaan soittotekniikkaani sähköbassolla sekä harjoitteluni tehostamiseen audioraidan ja videoinnin avulla. Millaisiin ratkaisuihin päädyn soittaessani, tiedostamatta mitä ratkaisuja kullakin hetkellä päätän tehdä? Pysin löytämään vastauksia tähän kysymykseen havainnoimalla ja analysoimalla soittamistani videoinnin ja äänittämisen avulla. Tavoitteena on näin tehostaa soittotekniikkaani ja harjoitteluani.

Työprosessini alussa harjoittelin ja myöhemmin äänitin ja kuvasin omaa soittoani samanaikaisesti. Äänitin ja videoin Jamiroquain esittämästä Runaway kappaleen bassolinjasta oman version. Soitin kappaleen alusta loppuun sen alkuperäisen rakenteen mukaisesti ja pyrin mukailemaan alkuperäistä bassolinjaa mahdollisimman tarkasti. Äänityksen ja videoinnin jälkeen kuvasin audioraidan kokonaisuudessaan videolle ja yhdistin kaikki elementit yhdeksi videoksi, videokuvan minusta, videokuvan ääniraidasta sekä itse ääniraidan tämän videon ääneksi. Tämän jälkeen tarkastelin kokonaisuutta auditiivisesti ja visuaalisesti ja tein näiden avulla useita eri havaintoja soitostani. Opinnäytetyön lopuksi keskityn tekemiini havaintoihin syvemmin sekä pohdin äänittämisen ja videoinnin hyötyjä minulle muusikkona ja pedagogina sekä mahdollisesti muille alan ammattilaisille.

Äänityksen, videoinnin sekä analysoinnin lisäksi haastattelin englanniksi helmikuussa 2019 neljää musiikin ammattiopiskelijaa, kolmea basistia sekä yhtä rumpalia. Haastattelun pääteemana oli soittamisen harjoittelu: Kyselin haastateltavilta heidän harjoittelutavoistaan ja metodeistaan. Halusin myös tietää äänittävätkö ja videoivatko he omaa soittamistaan harjoittelun aikana. Haastattelut tehtiin kasvotusten Tanskassa, Aalborgissa. Ne kestivät kukin alle viisitoista minuuttia.

Näkisin, että kokeilemaani äänittämisen ja videoinnin menetelmää on mahdollista soveltaa kaikkien soitinten harjoittelussa. Kyseistä metodologiaa voisi käyttää myös soitonopetuksessa tukemaan oppilaan kehitystä.

2 Harjoittelun monet muodot

Oman soittotaidon kehittäminen sekä asetettujen tavoitteiden saavuttaminen vaativat työtä ja harjoittelua. Mielenkiinnon ylläpitäminen musiikkia ja omaa kehittymistä kohtaan ei aina ole helppoa. Tarvittavan motivaation löytäminen saattaa vaatia soittajalta erityistä ponnistelua. Mikäli motivaatio on kunnossa, oma kehittyminen ja halu harjoitella ovat intensiivisempiä ja näin ollen oppimistulokset todennäköisesti parempia. Näkyvät tulokset omassa kehityksessä kasvattavat soittajan itsevarmuutta ja kohentavat samalla mielialaa. Koen, että motivaatiolla on siis paljon merkitystä soittajan kehityksessä ja se on yhteydessä soittamisen ja harjoittelun kehittämiseen.

Sibelius-Akatemian harjoittelun kehittämistä koskevalla sivustolla kerrotaankin (Sibelius-Akatemia 2008): Usko omiin oppimiskykyihin, hyvä keskittyminen sekä selkeiden tavoitteiden asettaminen ovat keskeisiä elementtejä oppimisessa ja tuottavat positiivisia oppimistuloksia. Negatiiviset uskomukset ja ennako-odotukset omista kyvyistämme saattavat pilata oppimismahdollisuutemme ja siksi omien kykyjen kyseenalaistamisen sijaan olisi tärkeää löytää itselleen oikea oppimistekniikka. Oppimisen kannalta myös omien vahvuksien tiedostaminen luo uskoa omaan oppimiseen ja sitä kautta uuden oppiminen tuntuu helpommalta.

Harjoittelutapoja on erilaisia ja mielestäni jokaisen soittajan on tärkeää löytää itselleen oikea tapa harjoitella, jolloin harjoittelu on mahdollisimman tehokasta ja samalla mieluista soittajalle itselleen.

2.1 Kohti tehokkaampaa harjoittelua

Oman musiikillisen äänen löytäminen vaatii soittajalta musiikillisia kokeiluja, mielikuvitusta, luovuutta sekä epäonnistumisia. Jos tavoitteenamme on pyrkiä kehittämään omaa musiikillista ilmaisua ja tunteita, kriittistä ajattelua sekä itsenäisyyttä, tulisi meidän harjoitella myös näitä taitoja omana prosessinaan. Toisinaan opittujen rutiinien sivuuttaminen ja musiikillisten kokeilujen lisääminen kasvattavat taiteellista tietoisuutta ja sisäistä artistisuutta. Musiikin harjoittelun tulisi olla myös ilon aihe. On hyvä muistuttaa aika ajoin itseään siitä, miksi musiikki on itselleen tärkeä asia, mikä ajoi minut musiikin pariin ja mikä musiikki tekee minut onnelliseksi. Keskittyminen ja läsnä oleminen tekemisessä sekä musiikin aistiminen uusin tavoin vievät kehitystämme eteenpäin askel kerrallaan. (Johnson 2014, 58.)

Musiikinopettaja Nancy O'Neill Breth kertoo (2014) koonneensa oppilaille eräänlaisen ”työkalupakin” joka sisältää opetusvinkkejä harjoittelun tehostamiseksi. Kyseinen opetusopas sisältää suuren määrän erilaisia opetusvinkkejä oppilaalle, joita opettaja voi tiettyissä opetuksen vaiheissa käyttää, esimerkiksi (2014, 59): ”Koita vinkkiä numero 13, jotta saat paremman balanssin B-osan teemaan”. Opetusoppaan avulla oppilaat oppivat hiljalleen luomaan omia harjoittelukäytäntöjä yhdistämällä vinkkejä omiin ongelmakohtiin. Tällaiset oppaat helpottavat ongelmanratkaisussa sekä opettavat hyviä harjoittelumenetelmiä. (O'Neill Breth 2014, 59.)

Pianonsoiton apulaisprofessori Geraldine Ong mainitsee samassa artikkelissa, että hyvän oppimissuorituksen saavuttaminen vaatii oikeaa tasapainoa eri aistien välillä. Hän kertoo siitä, kuinka tehostaa harjoittelua kuulonvaraisten opetteluun kautta. Sen sijaan että tarkastaisimme alkuun oikeat äänet instrumentin avulla, olisi järkevää pyrkiä ensin luomaan kuulokuva harjoiteltavasta asiasta ennen varsinaista suoritusta ja vasta tämän jälkeen soittaa kuulonvaraisesti omaksuttu asia instrumentilla. Audiitiivinen tietoisuus tehostaa kokonaisvaltaista harjoittelua. (Ong 2014, 59.)

Osa haastateltavistani kertoi harjoittelevansa myös musiikkikappaleiden kanssa. He laittavat mielimusiikkiaan soimaan taustalle ja soittavat tämän päälle ikään kuin olemalla osa kappaletta. Olen huomannut itse käyttäväni tätä samaa metodia osana harjoitteluani. Nautin kuulemastani musiikista ja harjoittelu tuntuu mieluisalta. Kuunneltu musiikki toimii harjoittelun metronomina. Samalla kehittyy taito hahmottaa kuulonvaraisesti harmonisia ja rytmisiä musiikin rakenteita. Olenkin huomannut tämän harjoittelutavan parantavan kuulonvaraista havainnointikykyäni.

2.2 Soittoasento

Hyvä soittoasento ja sen hallinta on yhteydessä hyvään soittotekniikkaan ja edistää toivottua kehitystä. Oman kehon sekä lihaksiston tiedostaminen ja oikeanlainen hallinta auttavat löytämään hyvän ja luonnollisen soittoasennon. Hyvä soittoasento säästää ylimääräiseltä kuormitukselta ja rasitukselta sekä ennalta ehkäisee mahdollisia virheasentoja. (Sibelius-Akatemia 2008.)

2.3 Harjoittelun opettaminen

Harvat opettajat, oppilaat tai oppilaan vanhemmat kyseenalaistaisivat harjoittelun merkitystä musiikin opiskelussa. Voimme yhtyä tiettyihin näkökulmiin siitä, mistä asioista koostuu hyvä musiikinopetus tai oppitunti sekä olla samaa mieltä siitä, että kehitykseen liittyvät ongelmat saattavat johtua tehottomasti käytetystä ajasta soittotuntien välissä, minkä vuoksi harjoittelun opettaminen tulisi olla osa opetuksen sisältöä. Näin oppilaalla olisi tieto siitä, kuinka käyttää harjoitteluun varattu aika tehokkaasti. (Kostka 2004, 24.)

2.3.1 Suunnittelu

Musiikillinen kehittyminen vaatii soittajalta paljon toistoja ja systemaattista harjoittelua. Suunnitelmallisuuden puute harjoittelussa voi olla yksi syy kehityksen pysähtymiseen ja näin ollen johtaa tehottomaan harjoitteluun. Oppilaan oppimismetodien kartoittaminen ja tämän tiedon hyödyntäminen mahdollistaa henkilökohtaisen harjoittelusuunnitelman luomisen oppilaalle. Hyvin suunniteltu harjoittelu edistää soittotaitojen kehittymistä ja toivottujen tulosten saavuttamista. (Sibelius-Akatemia 2008; Kostka 2004, 25.)

Vastaavasti liiallinen harjoittelu voi johtaa helposti ei toivottuihin tuloksiin kehitymisessä. Harjoittelu on henkisesti ja fyysisesti kuluttavaa ja kuormittaa kehoa sekä lihaksia. Pelkästään kova harjoittelu ilman riittävää palautumista yllirasittaa kehoamme ja saattaa johtaa vakavampiin vammoihin. Harjoittelun ohella on muistettava antaa keholle aikaa prosessoida opittuja asioita. On huomioitava oman elimistömme sietokyky ja laadittava harjoitussuunnitelma omien valmiuksien pohjalta. (Sibelius-Akatemia 2008.)

Yksi haastateltavista kertoi jaksottavansa harjoittelunsa aina 45 minuutin pituisiksi jaksoiksi ajastimella. Monen tunnin yhtäjaksoisen harjoittelun sijaan hän treenaa esimerkiksi 3x45 minuutin verran ja jokaisen 45 minuuttisen välissä hän pitää tauon. Haastateltava koki metodin olevan hyvä ratkaisu harjoittelun edistämiseksi. Pidän tätä metodologia erittäin hyvänä ideana. Huomaan itse liian usein sortuvani harjoittelemaan liian pitkiä pätkiä ilman taukoja. Harjoittelun päätteeksi totean olevani todella väsynyt, mikä on paljolti johtunut siitä, että en ole muistanut pitää lepotaukoja.

2.3.2 Harjoittelun olosuhteet

Olellainen osa hyvää harjoittelua on harjoitteluajan ja sille sopivan tilan löytäminen. Soittotuntien välillä tapahtuva harjoittelu tulisi tehdä ilman ylimääräisiä häiriötekijöitä, jolloin keskittyminen itse musiikkiin on voimakkaampaa. Tällöin mahdollisten virheiden ja ongelmakohtien havaitseminen ja korjaaminen helpompaa. Hyvän keskittymisen kautta soittaja on alttiimpi kokemaan tunteita ja pystyy ilmaisemaan niitä soittamansa musiikin kautta. (Kostka 2004, 24-25.)

2.3.3 Itsearviointi

Itsearviointi on opittavissa oleva taito, jonka omaksumalla oppilas pystyy tehostamaan omaa kehitystään ja samalla rakentamaan harjoittelusta mieluisampaa. Toivotun edistymisen kannalta on olennaista, että oppilas pystyy tunnistamaan mahdolliset ongelmakohtat sekä niiden aiheuttajat harjoittelun aikana ja löytää keinoja niiden ratkaisemiseksi. Parempien itsearviointitaitojen avulla oppilas on todennäköisesti tietoisempi koko kappaleen oppimisprosessista pelkän kappaleen loppuun soittamisen sijaan. (Kostka 2004, 26.)

Oman soiton ja harjoittelun äänittäminen on tehokas tapa kehittää itsearviointi kykyjä. Äänittämisen ja sen havainnoinnin avulla oppilas oppii tunnistamaan soitostaan onnistumiset sekä mahdolliset ongelmakohtat ja näin ollen edistää omaa kehitystä toivottuun suuntaan harjoiteltavan kappaleen osalta. (Kostka 2004, 26.)

Baylor yliopiston pianopedagogian ohjaaja ja apulaisprofessori Lesley Sisterhen McAllister kertoo (2009) artikkelissaan myös soitonopettajan itsearvioinnista ja sen positiivisesta vaikutuksesta opettajan kehittymisen kannalta. Hän esittelee artikkelissaan tavan, jossa seurataan oman opetuksen kehitystä pohtimalla kirjallisesti oppitunneilla käytettyjä opetusmetodeja ja niiden vaikutusta oppilaan oppimiseen. (McAllister 2009, 14.)

Oman opetuksen videointi on tehokas metodi opettajan itsearvioinnin kannalta. Opettajan tiedostamattomalla käytöksellä sekä elekielellä saattaa vaikuttaa oppilaan käytökseen opetuksen aikana. Opetuksen videointi ja sen havainnointi kasvattaa opettajan tietoisuutta omasta opetuksesta sekä auttaa havaitsemaan kuinka oikeasti opetamme ja käyttäydymme opetuksen aikana. (McAllister 2009, 14.)

2.4 Omia kokemuksiani soittamisesta ja harjoittelemisesta

Ennen harjoittelun aloittamista mietin etukäteen eri harjoituksia treenattavaksi, mutta koen silti harjoitteluni olevan välillä tehotonta. Olen huomannut, että keskittymisen ja motivaation ylläpitäminen ilman minkäänlaista suunnitelmaa tuntuu lähes mahdottomalta. Tällöin harjoitteluni ajautuu usein olemaan monien eri asioiden työstämistä ilman täyttä paneutumista ja keskittymistä. Olen ajan saatossa oppinut suunnittelemaan omaa harjoittelua etukäteen paremmin, jotta siihen käyttämäni aika olisi mahdollisimman tehokasta.

Ennen harjoiteltavaa kappaletta tai ohjelmistoa improvisoin usein hetken aikaa vapaamuotoisesti itsenäisesti. Olen huomannut tämän metodin myös tehostavan keskittymistäni ja se toimii samalla hyvänä alkulämmittelynä tulevaa harjoittelua varten. Vapaamuotoisen improvisoinnin ja harjoittelun aikana pyrin myös laulamaan tai hyräilemään soittamiani ääniä samanaikaisesti, jotta kuulonvarainen havainnointikyky kehittyisi.

Osa harjoittelustani koostuu kappaleiden ja ohjelmiston haltuunotosta. Ne voivat liittyä esimerkiksi tulevaan esiintymiseen tai äänitykseen. On tilanteita, joissa harjoiteltavasta kappaleesta ei välttämättä ole etukäteen nuottia tai sointuja kirjoitettuna. Tällöin kuuntelen ensin harjoiteltavan kappaleen, kirjoitan sen rakenteen ylös ja lisään harmonian sekä muut tarvittavat muistiinpanot kuulemani perusteella harjoittelua varten.

2.5 Äänittäminen ja kuvaaminen

Yksi tapa tehostaa harjoittelua ja kehittymistä on oman soiton äänittäminen ja sen havainnointi jälkeensä. Äänityksen avulla on mahdollista havaita ongelmakohtia omassa suorituksessaan ja samalla oppia toimimaan oman soiton opettajana sekä kehittää auditiivista havainnointikykyä ja kriittistä ajattelua. (Haroutounian 2014, 58.)

Ennen harjoittelun äänittämistä, äänitettävä materiaali ja sen valinta tulisi suorittaa harmitusti. Soittajaa inspiroiva ja keskittymistä vaativa kappale ja sen harjoittelu ennen äänitystä on tehokkaampi tapa tehdä havainnot omasta soitosta vapaamuotoisen improvisoinnin äänittämisen sijaan. (Apczynski 2009, 36.)

Jokainen haastateltavani kertoi käyttävänsä enemmän tai vähemmän oman soiton äänitystä yhtenä oppimismetodin omassa harjoittelussaan. Eräs haastateltava kertoi videoidensa omaa soittoaan niin, että hän kuvittelee kuvaavan kameran olevan yleisö tai henkilö, jolle hän esiintyy siinä hetkessä. Tämä on auttanut häntä keskittymään paremmin soittosuoritukseensa ja näin tehostanut harjoittelua. Videointi on myös auttanut häntä löytämään paremman soittoasennon.

3 Soittoni äänittäminen ja videointi

Valitsin äänitettäväksi ja videoitavaksi Jamiroquain kappaleen nimeltä Runaway. Kyseisen kappaleen ovat kirjoittaneet Jay Kay (syntymänimeltään Jason Luís Cheetham), Matt Johnson sekä Rob Harris. Alkuperäinen bassoraita pitää sisällään rytmistä vaihtelevuutta aika-arvoista toiseen sekä paljon oktaavihyppyjä E-kieleltä D-kielelle ja vastavasti A-kieleltä G-kielelle. Pyrin äänityksen aikana imitoimaan alkuperäistä bassoraitaa mahdollisimman identtisesti. Kappaletta äänittäessä käytin tukenani 1/4-osa metronomia, jonka päälle äänitin sähköbasson soiton.

3.1 Prosessin kulku

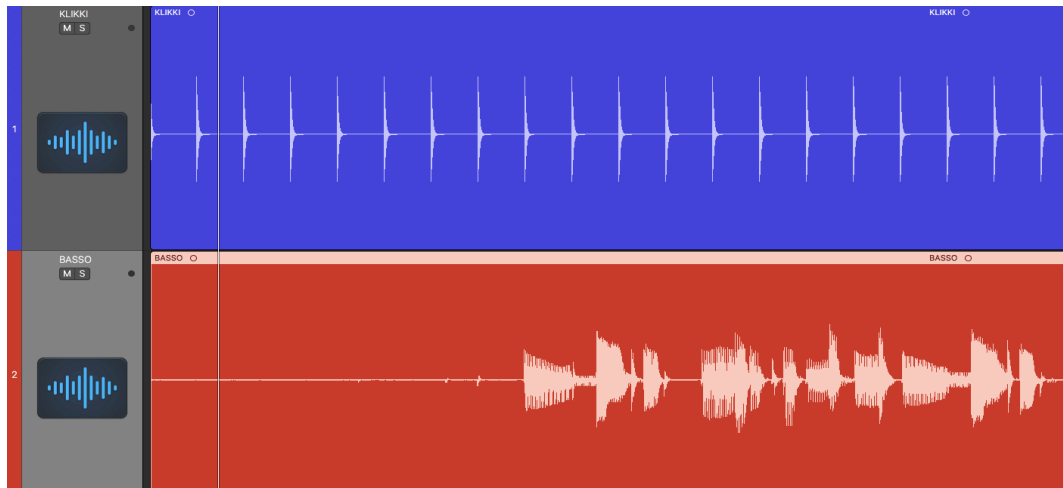
Ennen kappaleen äänittämistä ja kuvaamista harjoittelin soittamaan kappaleen bassolinjaa. Jaoin harjoitteluni osiin kappaleen rakenteen mukaisesti niin että harjoittelin toistuvasti ensin kappaleen ensimmäistä säkeistöä, minkä jälkeen siirryin harjoittelemaan kappaleen ensimmäistä kertosaettä ja sen jälkeen toista säkeistöä jne., kunnes olin käynyt kaikki kappaleen rakenteen osat läpi. Seuraavaksi siirryin harjoittelemaan kappaletta kokonaisuudessaan metronomin avulla sekä soittamalla alkuperäisen kappaleen mukana.

Kappaleen harjoittelun ja työstämisen jälkeen äänitin ja kuvasin samanaikaisesti kappaleen useamman kerran eheän ja kokonaisen kokonaisuuden saavuttamiseksi alusta loppuun. Lopuksi analysoin omaa soittoaani äänityksen ja videoinnin perusteella.

3.2 Sähköbasson äänittäminen

Sähköbasson äänittämistä varten käytin apunani Logic Pro X – äänitysohjelmaa. Loin ohjelmaan uuden projektin, johon merkitsin aluksi kappaleen rakenteen ohjelman Marker-toiminnon avulla. Tämän jälkeen lisäsin projektiin kaksi tyhjää audioraitaa. Ensimmäiselle raidalle lisäsin äänittämäni metronomin ja toiselle raidalle äänitin sähköbasson soiton Steinberg-merkkisen äänikortin kautta.

Alla olevassa kuvassa ylempi, sinisellä värillä oleva ääniraita on metronomi (projektissa nimettynä 'KLIKKI') ja sen yksi valkoisella värillä esiintyvä ääniaalto tarkoittaa 1/4-osan mittaista iskuja. Alempi, punaisella värillä oleva ääniraita on sähköbasso (projektissa nimettynä 'BASSO'). Sen valkoisella värillä esiintyvät ääniaallot kuvastavat soittamiani basson ääniä. Seuraavassa kuviossa 1 ovat esitettynä molemmat ääniraidat.

Kuvio 1. Metronomin ääniraita sekä basson ääniraita.

3.3 Videointi

Käytin soittoni videointiin iPhone 7 Plus puhelinta. Videoinnin jälkeen siirsin kyseisen videon puhelimelta tietokoneelle ja yhdistin äänittämäni soiton sekä videon Garageband nimisellä ohjelmalla yhteen. Lopuksi tallensin videon äänittämästäni audiokuvasta Quicktime Playerin 'uusi näyttötallenne' -toiminnon avulla ja yhdistin nämä kaksi elementtiä, videokuvan itsestäni sekä videokuvan äänittämästäni audiokuvasta yhteen iMovie -ohjelman avulla. Seuraavassa kuviossa 2 on esitettynä näyttökuvana, jossa yhdistettynä videokuva audioraidoista sekä soitostani.

Kuvio 2. Videokuva soitostani sekä videokuva audioraidoista yhdistettynä yhdeksi videoksi.

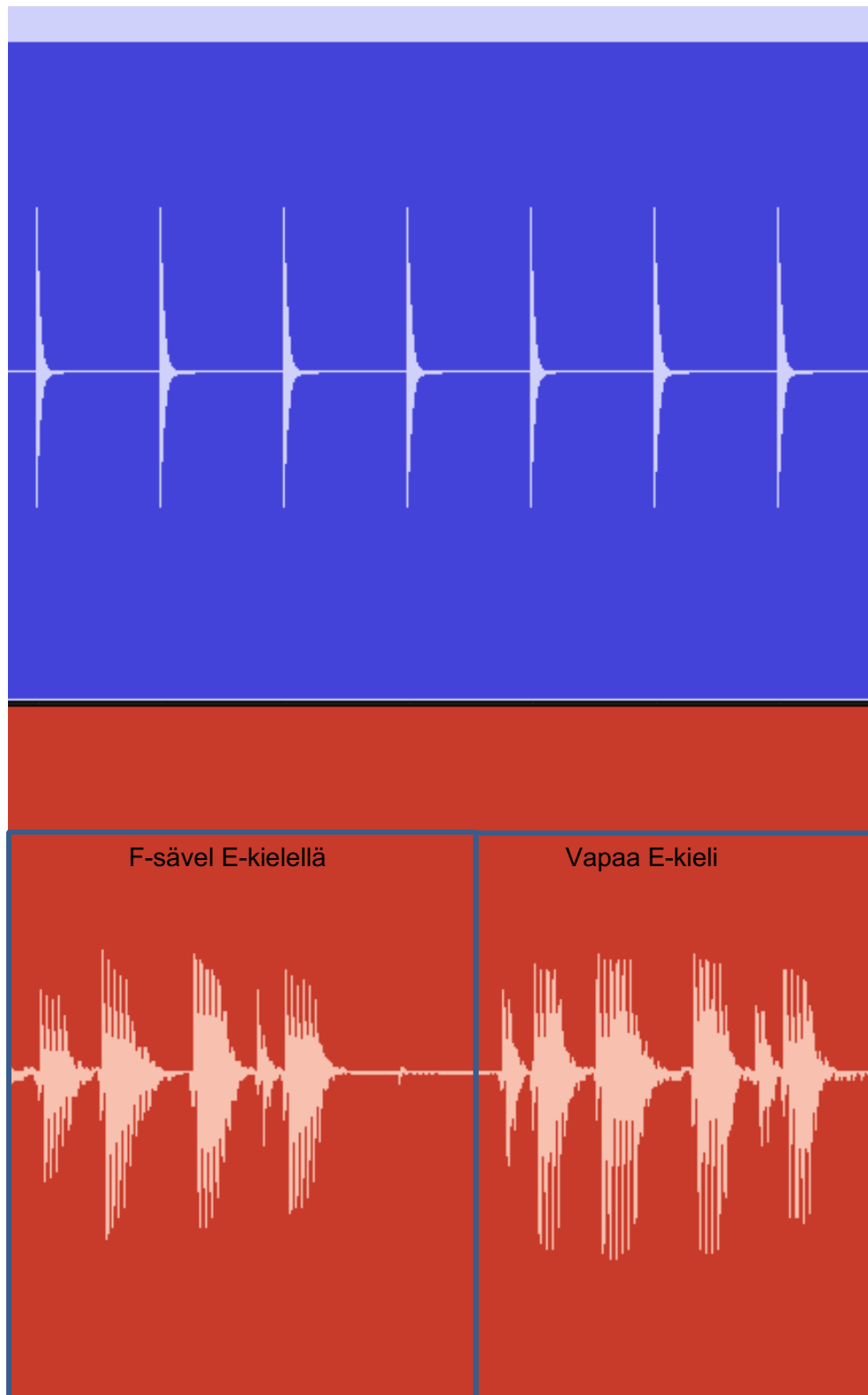
4 Johtopäätöksiä

Äänityksen, kuvauksen ja niiden yhdistämisen jälkeen aloin havainnoida omaa soittamistani visuaalisesti sekä auditiivisesti. Kuuntelin äänitystä useaan kertaan samalla seuraten äänityksen audioraitaa sekä videokuvaa itsestäni. Tehtyäni havainnon audioraidalta kuulemani ja näkemäni perusteella, aloin tarkastella videolta tekemiäni ratkaisuja kunkin havainnon kohdalla.

4.1 E-kieli

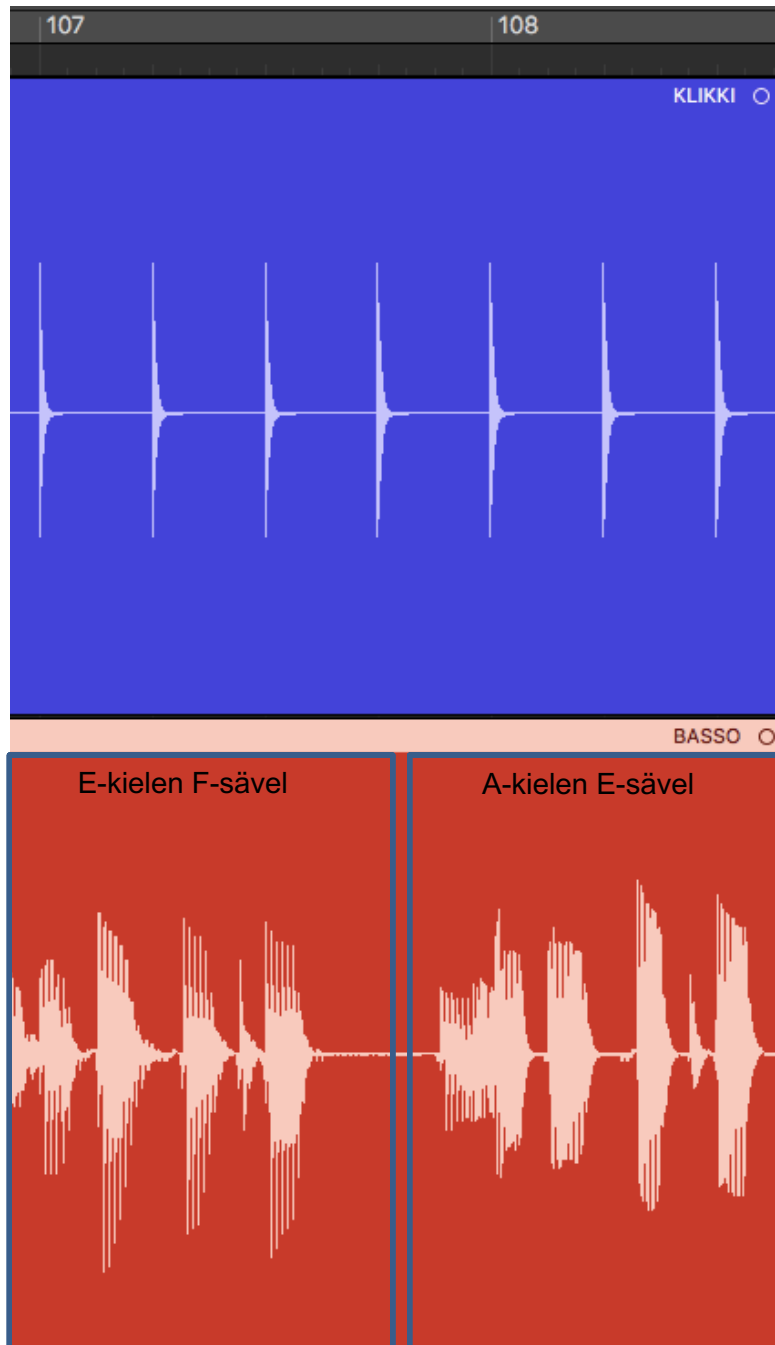
Havaintoja tehdessä kiinnitin huomiota soittoni dynaamisiin vaihteluihin. E-kielillä soittamani äänet ovat voimakkuudeltaan hiljaisempia muiden kielin ääniin verrattuna.

Seuraavassa kuviossa 3 on näyttökuvaa molemmista raidoista (metronomi- sekä bassoraita). Ensimmäiset ääniaallot punaisella bassoraidalla ovat alimman E-kielen F-säveliä ensimmäiseltä nauhalta soitetuna. Seuraavassa kuviossa 3 ääniaallot samalla bassoraidalla ovat alimman vapaan E-kielen säveliä. Äänet ovat ensimmäisen kertosäkeen tahdit 5 ja 6.

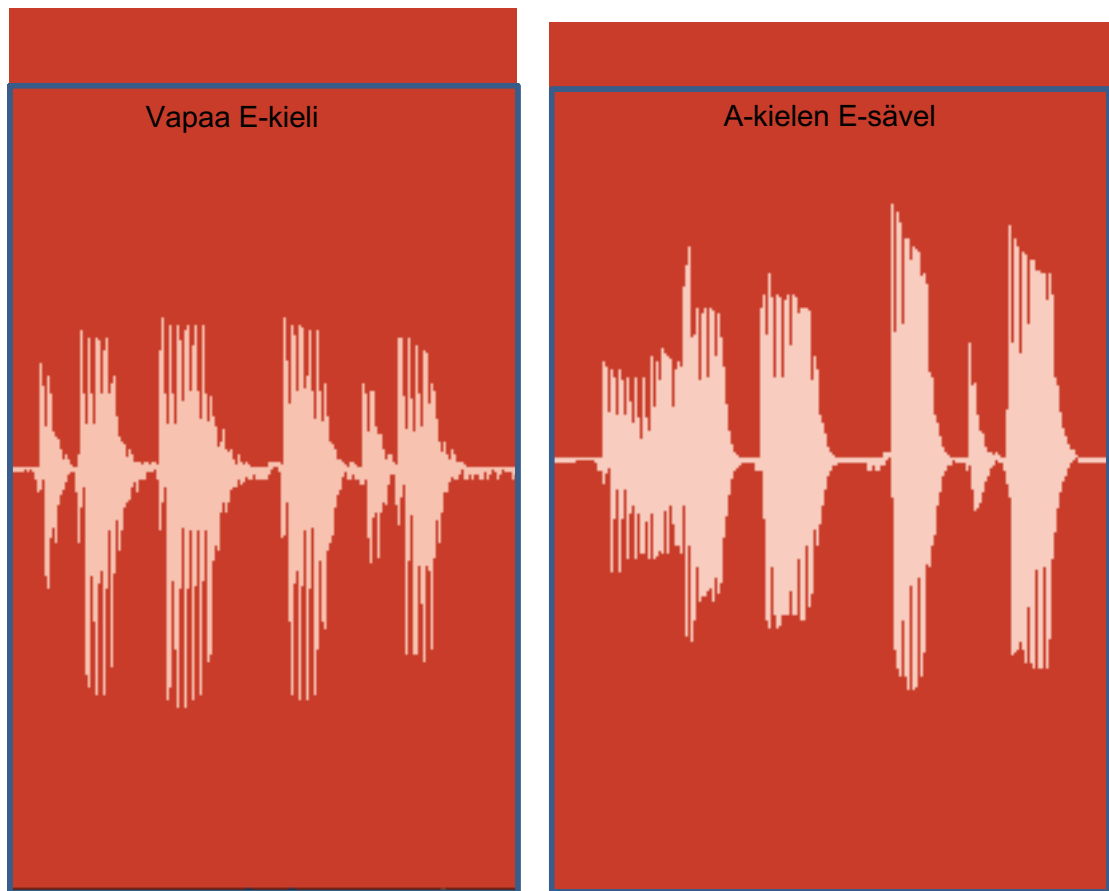
Kuvio 3. E-kielen F-sävel sekä vapaa E-kieli.

Seuraavassa kuviossa 4 on soitettu samat kaksi tahtia eri kohdasta kappaletta, mutta tällä kertaa E-sävel on soitettu A-kielen seitsemänneltä nauhalta. Äänet ovat kappaleen viimeisen kertosäkeen tahdit 13 ja 14.

Kuvio 4. Alimman E-kielen F-sävel ja A-kielen E-sävel.

Seuraavassa kuviossa 5 on kuvattuna molempien E-sävelien aaltomuodot vierekkäin. Kuvat ovat näyttökuvia kuvioista 2 ja 3.

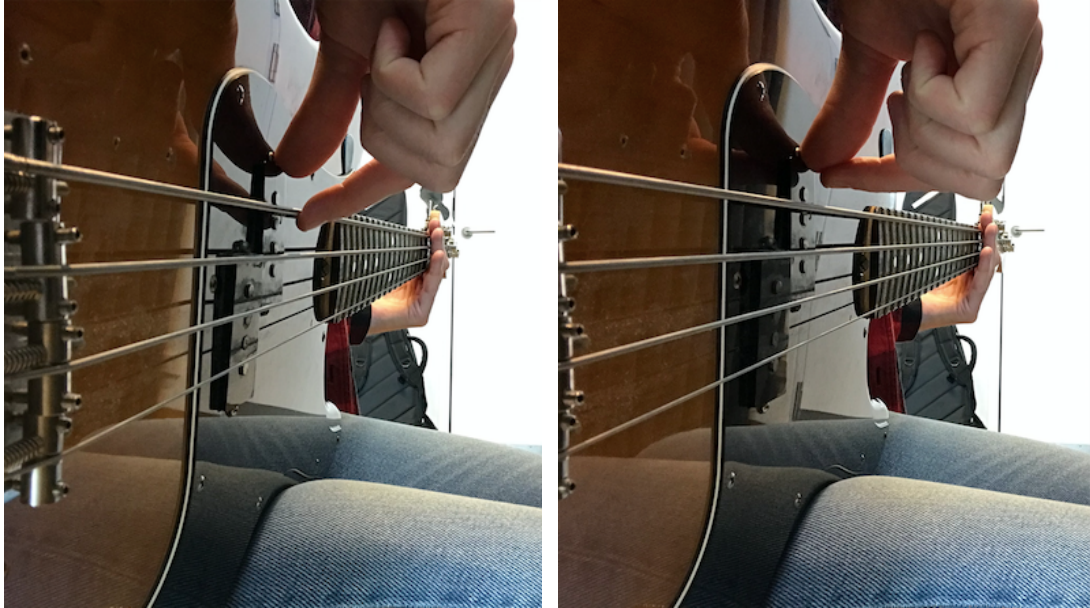

Kuvio 5. Vapaa E-kieli ja A-kielen E-sävel.

4.2 Eri kielten soittotekniikka

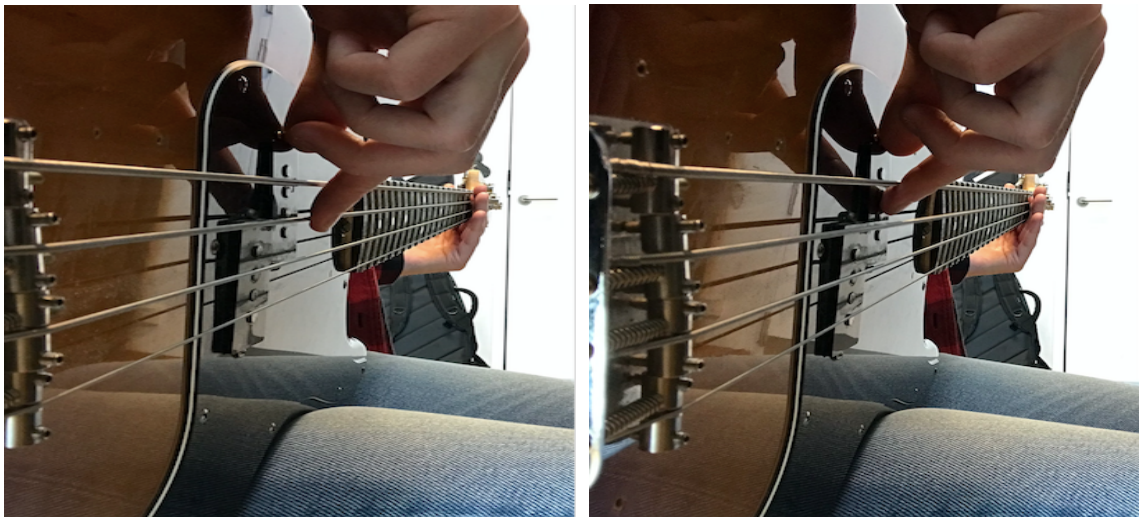
Videokuvaa tarkastellessa havaitsin, että E-kieltä soittaessani oikean käteni sormitekniikka on hieman erilainen, kuin muita kieliä soittaessa. Soittaessani G-, D-, ja A-kieltä soittava sormi liikkuu äänen syttymisen jälkeen kieleltä kohti basson mikrofonia ja vastaavasti soittaessani E-kieltä soittava sormi liikkuu enemmän sivusuuntaisesti basson mikrofonin myötäisesti.

Seuraavassa kuviossa 6 on esitettyä kaksi kuvaa vierekkäin, vasemmanpuoleisessa kuvassa sormen asento on ennen E-kielen näppäilyä ja oikeanpuoleisessa kuvassa on sormen asento äänen syttymisen jälkeen.

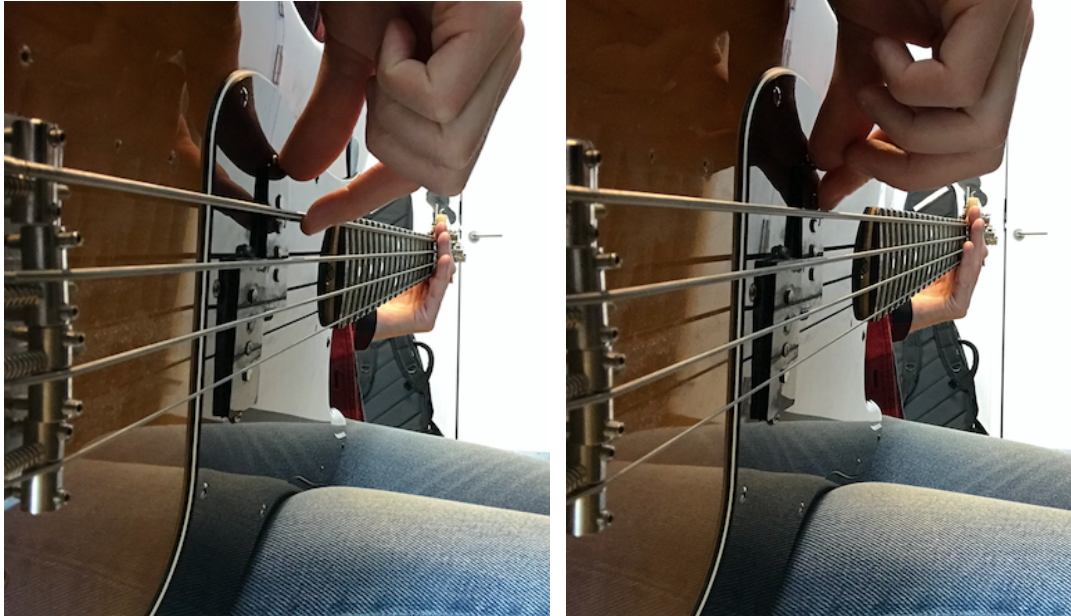
Kuvio 6. Etusormen asento E-kielillä ennen ja jälkeen äänen soittamista.

Seuraavassa kuviossa 7 on esitettyä myös kaksi kuvaa vierekkäinen, vasemmanpuoleisessa kuvassa sormen asento on ennen A-kielen näppäilyä ja oikeanpuoleisessa kuvassa sormen asento on äänen syttymisen jälkeen.

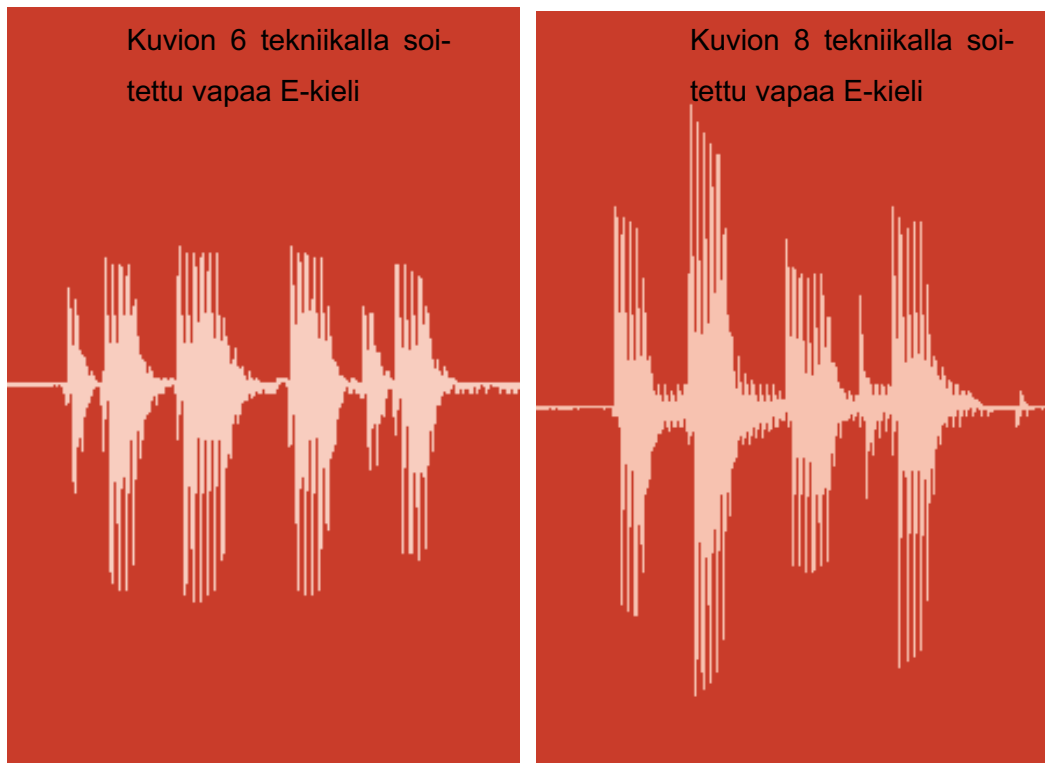
Kuvio 7. Etusormen asento A-kielillä ennen ja jälkeen äänen soittamista.

Päätin kokeilla E-kielen kohdalla samaa sormitekniikkaa kuin muiden kielten kohdalla, jotta saisin lisää voimakkuutta kielen sointiin. Sormen ja kielen sivuttaissuuntaisen liikkeen sijaan yritin painaa E-kieltä enemmän kohti mikrofonia sitä soittaessani niin kuin kuviossa 7. Seuraava kuvio 8 sisältää kaksi eri kuvaa vierekkäin, joissa näkyy sormen liikkeen suunta E-kieltä soittaessa.

Kuvio 8. Etusormen asento E-kielellä ennen ja jälkeen äänen soittamista.

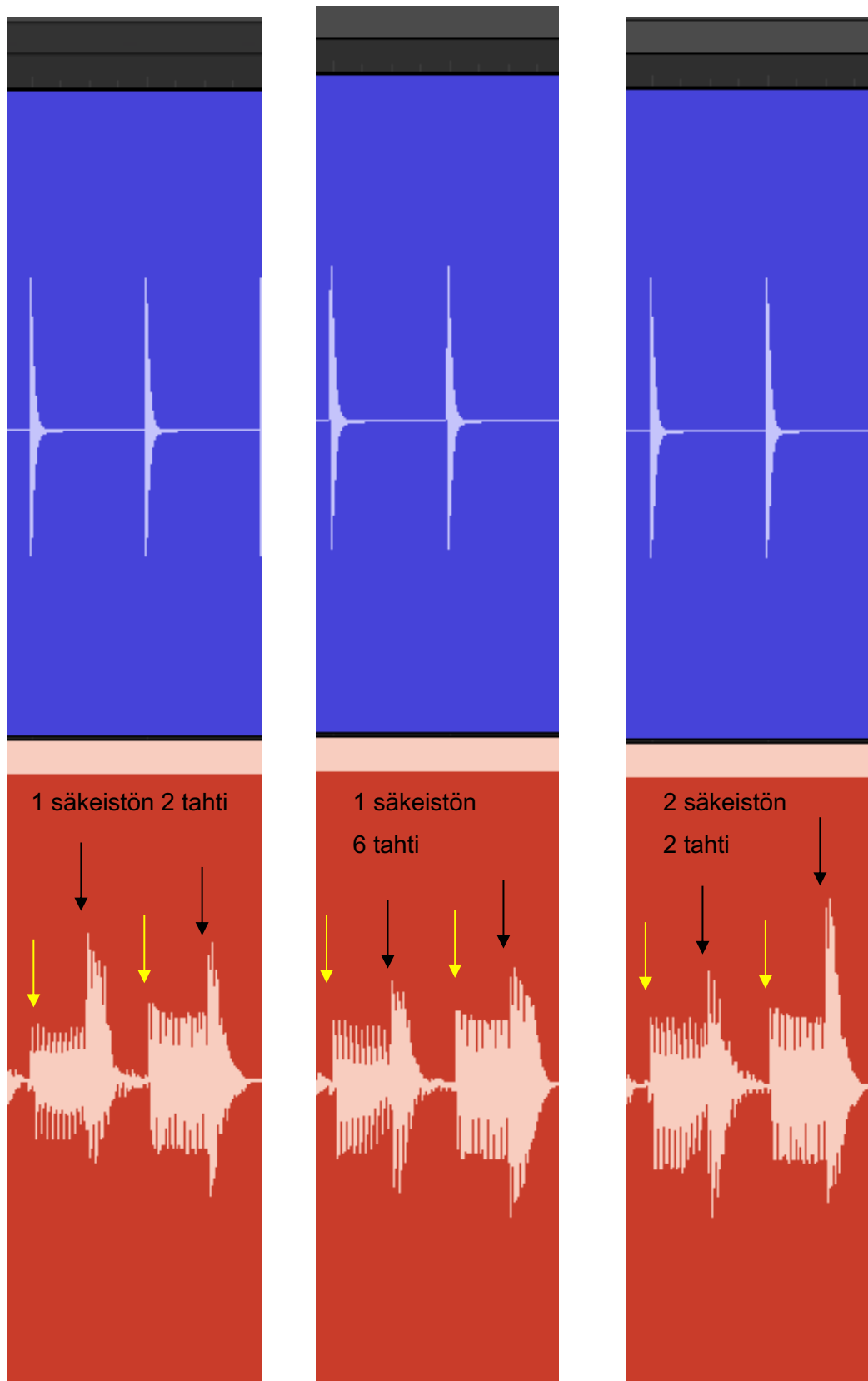
Äänitin ensimmäisen kertosaäkeen uudelleen kuvion 8 mukaisen sormitekniikan mukaan ja havaitsin sen tuovan lisää voimakkuutta E-kielen sointiin. Äänityksen aikana pyrin soittamaan mahdollisimman tasaisesti. Seuraavassa kuviossa 9 on vierekkäin kaksi kuvaa, jotka on otettu näyttökuvina audioraidoilta. Vasemmanpuoleisessa kuvassa soitan kuvion 6 mukaisella tekniikalla ja oikeanpuoleisessa kuvassa soitan kuvion 8 mukaisella tekniikalla. Molemmat kuvat ovat samasta kohtaa kappaletta, ensimmäisen kertosaäkeen kuudennessa tahdissa soitettava vapaa E-kieli.

Kuvio 9. Vapaa E-kieli soitettuna kuvion 6 ja 8 tekniikoilla.

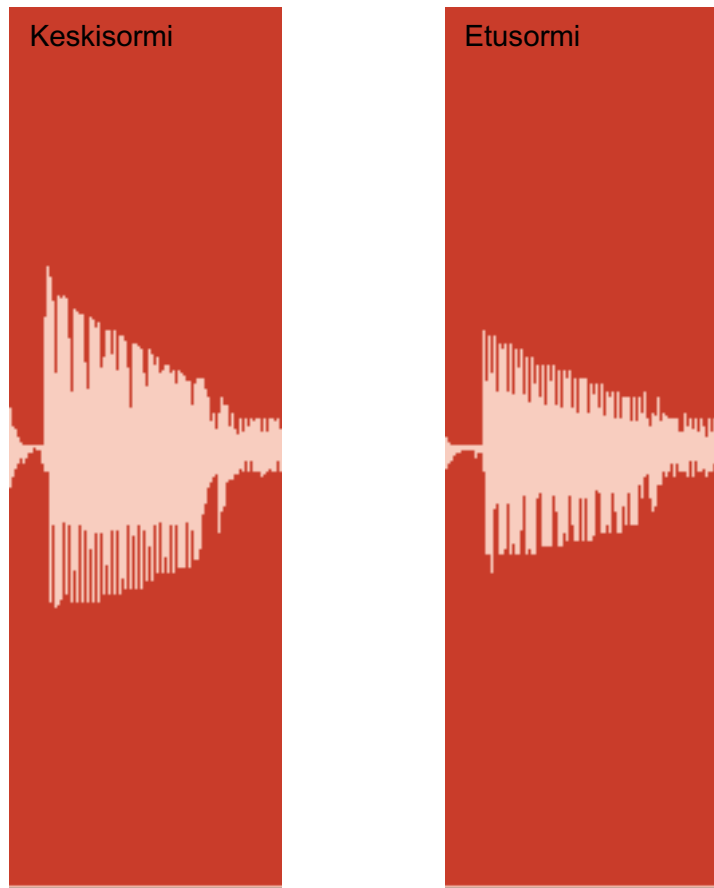
4.3 Oikean käden etu- ja keskisormen dynamiikkaerot

Havaitsin myös dynaamisia eroja oikean käden etu- ja keskisormen välillä. Useassa kohdassa kappaletta keskisormella soitetut äänet ovat voimakkaampia kuin etusormella soitetut äänet riippumatta soitettavasta kielestä. Seuraavassa kuviossa 8 on kolme eri kuvaa samasta oktaavikuviosta, eri kohdasta kappaletta. Keltaisella nuolella osoitetut äänet ovat etusormella soitettuja ääniä ja mustalla nuolella osoitetut äänet ovat keskisormella soitettuja ääniä.

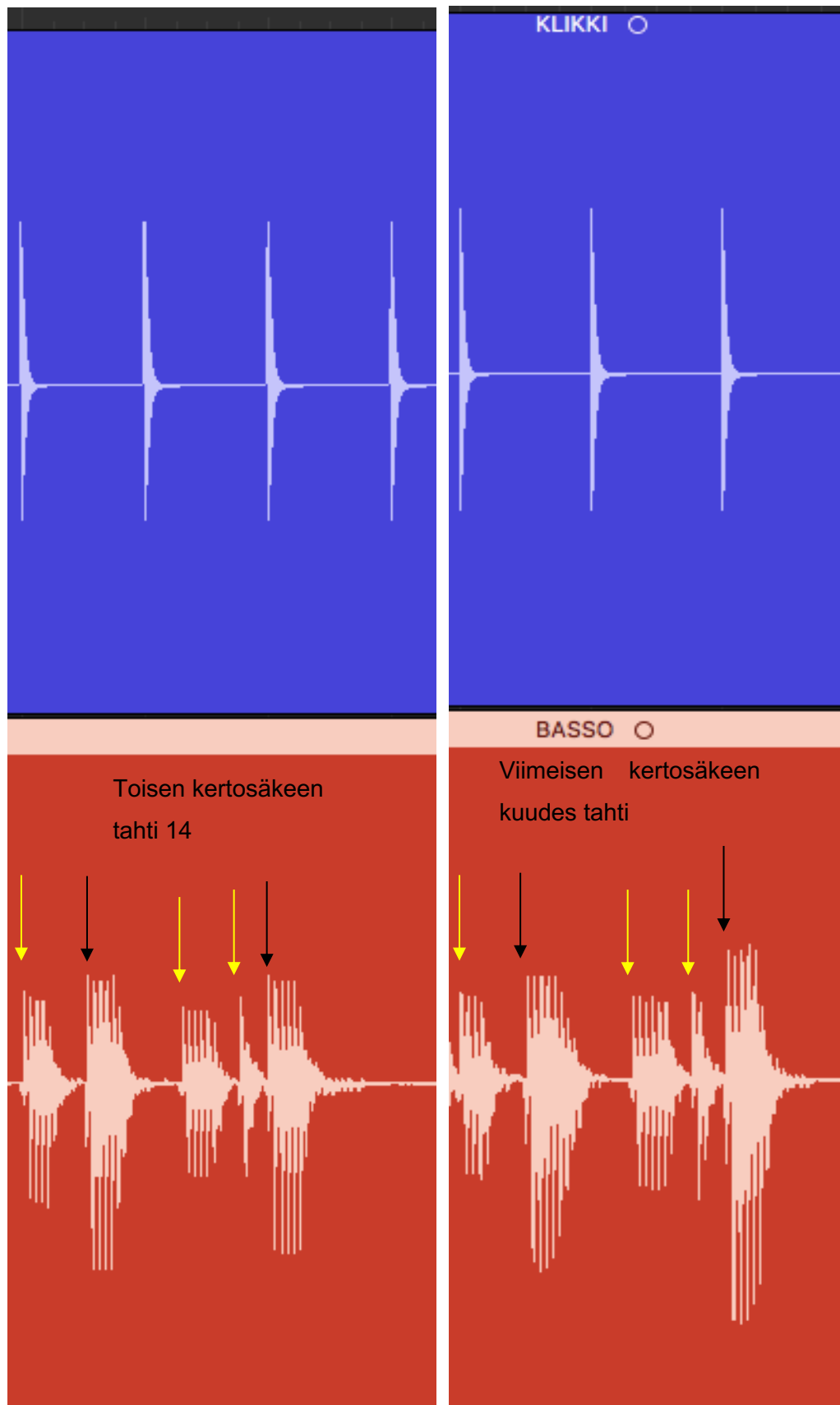
Kuvio 10. Kolmesta eri kohtaa sama oktaavihyppy. Keltaisten nuolten osoittamat äänet= etusormella soitettu, mustien nuolten osoittamat äänet =keskisormella soitettu.

Kuvio 12. Keski- ja etusormella soitetut C-äännet.

Kuvio 13 kuvaa myös etu- ja keskisormen välistä dynamiikkaeroa. Kuviossa on kaksi näyttökuvaa, joissa on soitettu samat äännet eri kohdista kappaletta. Vasemmanpuoleinen kuva on toisen kertosaäkeen tahdista 14 ja oikeanpuoleinen kuva on viimeisen kertosaäkeen kuudennesta tahdista. Keltaisella nuolella osoitetut äännet ovat etusormella soitettuja ääniä ja mustalla nuolella osoitetut äännet ovat keskisormella soitettuja ääniä. Kaikkien soitetujen äänien sävel on vapaa E-kieli.

Kuvio 13. Kahdesta eri kohtaa sama äänet soitettuna. Keltaisten nuolten osoittamat äänet= etusormella soitettu, mustien nuolten osoittamat äänet =keskisormella soitettu.

Seuraavassa kuviossa 14 on kuvion 13 soitetut sävelet nuotein esitettynä.

Kuvion 13 sävelet nuotteina

Kuvio 14. Kuvion 13 soitetut sävelet nuotteina. E=etusormella soitettu, K=keskisormella soitettu.

4.4 Äänten sointi ja pituus

Kappaleesta riippumatta minulla on usein tapana kontrolloida soitettavien äänten pituuksia ja itse sointia sekä oikean että vasemman käden sormilla. Etenkin lyhyiden ja staccatomaisten äänten kohdalla hyödynnän oikean käden sormitekniikan lisäksi vasemman käden vapaita sormia soitettavan äänen demppamiseen eli vaimentamiseen huomattavasti enemmän, jotta äänen pituus olisi sen syttymisen jälkeen lyhyempi. Soitettavan nuotin pituutta ja sointia on mahdollista säädellä vasemman käden vapaille sormille annettavan voiman perusteella. Kuviossa 15 on allekkain kaksi kuvaa, jotka esittävät vasemman käteni tekniikkaa ääntä dempatessa. Käden etusormi painaa soitettavan nuotin ja loput kolme sormea lepäävät kevyesti soitettavan kielen päällä ääntä soittaessa. Ylempi kuva osoittaa käden sormien asennon ääntä dempatessa ja alempi kuva ilman demppausta.

Kuvio 15. Ylemmässä kuvassa ääni dempattuna ja alemmassa kuvassa ilman demppausta.

Kuunnellessani äänitystä ja havainnoidessani soittoani videolta huomasin käyttäväni tiettyjen sävelien kohdalla erityisen voimakkaasti kyseistä vasemman käden tekniikkaa suhteessa muihin säveliin. Soittaessani E-kielen Ab- ja F-säveliä kielen neljänneltä ja ensimmäiseltä nauhalta huomaan painavani vasemman käden vapaita sormia kohti soitettavaa kieltä voimakkaammin, jolloin äänten pituus ja samalla niiden sointi ovat lyhyempiä. Voimakkaasta demppaamisesta johtuen äänet kuulostavat hieman epäselviltä suhteessa muihin ääniin äänitystä kuunnellessani.

5 Pohdinta

Lähteitä etsiessäni ja niitä lukiessani liittyen harjoittelun eri metodeihin, opin erilaisia tapoja harjoittelun tehostamiseksi. Ne saivat minut tarkastelemaan omia tämänhetkisiä harjoittelumetodeja syvemmin ja sitä, miten voisin kehittää itseäni paremmaksi harjoittelijaksi. Omaan harjoitteluun ja intuitiiviseen soittamiseen liittyvä syvempi havainnointi äänittämistä ja videointia käyttäen tuntui kiehtovalta ajatukselta testattavaksi.

Harjoittelun merkitys ja sen tehokkuus on suuri soittajan toivotun kehittymisen kannalta ja tämän työn tekeminen sai minut pohtimaan omia opetusmenetelmiä tulevaisuudessa. Uskon, että harjoittelun opettaminen ja oppilaan yksilöllisen harjoitussuunnitelman laatiminen yhdessä oppilaan kanssa edistävät todennäköisesti pääsemään asetettuihin tavoitteisiin tehokkaammin. Opinnäytetyön kautta oppimieni metodien kautta pystyn auttamaan ja tarjoamaan oppilaalle eri vaihtoehtoja harjoittelun ja sitä kautta kehityksen edistämiseksi. Koenkin tärkeänä, että opetukseni sisältö tulee koostumaan tulevaisuudessa myös harjoittelun opettamisesta.

Oli myös mielenkiintoista haastatella ja keskustella muiden musiikinopiskelijoiden kanssa heidän harjoittelumetodeistaan. Haastattelujen välillä oli yhteneväisyyksiä metodeihin liittyen, mutta ne nostivat myös esiin minulle uusia näkökulmia ja tapoja edistää omaa kehittymistä soittajana. Haastattelujen tekeminen ja niiden kautta oppimani eri harjoittelumetodit antoivat minulle uusia mahdollisuuksia kasvattaa tehokkuuttani harjoitteluun liittyen.

Kattavammilla haastattelukysymyksillä olisin saanut haastatteluista todennäköisesti informatiivisempia vastauksia työni kannalta. Lisäksi koen, että useamman kuin neljän ammattiopiskelijan haastattelu olisi syventänyt työni sisältöä sekä tuonut esiin uusia näkökulmia ja metodeja harjoitteluun liittyen.

Äänittämisen ja videoinnin tarkoituksena oli tutustua paremmin itseäni soittajana, havainnoimalla intuitiivista soittotapaani. Tekemäni soittotekniset havainnot työssäni eivät näyttyädy virheellisinä tai väärinä ratkaisuinä. Havaintojen tekemisen seurauksena opin niiden vaikutuksesta soittoonä ja mahdollistaa minua tekemään tietoisemmin ratkaisuja tekniikan suhteen soitettavan musiikin estetiikasta riippuen. Koen, että oman soittonä havainnointi äänittämisen ja videoinnin avulla tukee kehittymistäni ja edistää harjoitteluni tehokkuutta tulevaisuudessa.

Lähteet

Apczynski, Dan. 2009. Practicing: Record Your Practice. String Letter Publishing, Inc, San Anselmo, Calif. <<https://search-proquest-com.ezproxy.metropolia.fi/docview/1487606?accountid=11363>> (luettu 24.3.2019)

Haroutounian Joanne, Johnson Jessica, Klingenstein Beth Gigante, McBride Smith Scott, Ong Geraldine, O'Neill Breth Nancy. 2014. This&That. The American Music Teacher, vol. 63, no. 6. <<https://search-proquest-com.ezproxy.metropolia.fi/docview/1539274199?accountid=11363>> (luettu 24.3.2019)

High Times: singles 1992-2006. 2006. Jamiroquai. CD-äänilevy. Sony BMG Music Entertainment.

Kostka, Marilyn J. 2004. Teach Them How to Practice. Music Educators Journal vol. 90 no. 5.<<https://search-proquest-com.ezproxy.metropolia.fi/docview/197194315?accountid=11363>> (luettu 24.3.2019)

McAllister, Lesley Sisterhen. 2009. Evaluating Teaching Effectiveness In Music. The American Music Teacher. vol. 58 no. 3. <<https://search-proquest-com.ezproxy.metropolia.fi/docview/217484521?accountid=11363>> (luettu 25.4.2019)

Sibelius-Akatemia 2008. Tiedätkö soiton harjoittelusta riittävästi?. <<http://www2.siba.fi/harjoittelu/index.php?id=58&la=fi>> (luettu 22.3.2019)

Haastattelukysymykset

Haastatteluissa käyttämäni kysymykset:

1. Minkälaisia metodeja käytät, kun harjoittelet?
2. Äänitkö tai videoitko soittoasi, kun harjoittelet?
3. Oletko oppinut soitostasi jotain uutta äänittämisen tai videoinnin avulla?
4. Ovatko äänittäminen ja videointi auttaneet sinua havaitsemaan kehitystä vaativia asioita soitossasi?

